

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ

Інституту миру і порозуміння

2025

<https://imip.org.ua/>

ЗМІСТ

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ	02
ДІЯЛЬНІСТЬ У 2025 РОЦІ	04
ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ	06
ПРОЄКТ «ГІДНІСТЬ І ПАМ’ЯТЬ: ВИЗНАННЯ ЦИВІЛЬНИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ»	07
ПРОЄКТ «СПІЛЬНА ІНІЦІАТИВА УКРАЇНИ ТА РУМУНІЇ ДЛЯ СОЦІАЛЬНОГО ВІДНОВЛЕННЯ, ІНКЛЮЗІЇ ТА ЗГУРТОВАНOSTІ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД»	11
ПРОЄКТ «МИРНА ШКОЛА»	14
SYLANKA: ІСТОРІЇ, ЯКІ ПРОДОВЖУЮТЬ ЗВУЧАТИ	17
ПОСІБНИКИ ТА МАТЕРІАЛИ	18
ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК І МІЖНАРОДНИЙ ОБМІН	20
ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ	22
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ НА 2026	23

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ

Інститут миру і порозуміння (ІМіП) — провідна українська громадська організація, що займається формуванням соціального капіталу та зміцненням «соціальної тканини» суспільства. У діяльності використовуються діалогові та відновні практики, спрямовані на досягнення позитивних і стійких змін у громадах.

ОСНОВНІ ЦІННОСТІ ТА МІСІЯ

“ Ми зміцнюємо соціальну тканину України, розвиваючи культуру діалогу та конструктивного вирішення конфліктів, щоб посилити стійкість громад у протистоянні викликам війни та в процесі розбудови справедливого миру.

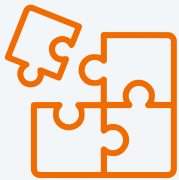
МИ ЦЕ РОБИМО ЧЕРЕЗ:

- Створення безпечних просторів для конструктивного діалогу
- Розбудову спроможності громад самостійно вирішувати конфлікти
- Впровадження відновних практик, адаптованих до умов воєнного часу
- Формування стійких соціальних зв'язків між різними групами населення
- Підтримку партисипативних підходів до прийняття рішень щодо відбудови та розвитку
- Інтеграцію травмаінформованого підходу в процеси примирення та відновлення

НАШІ ЦІННОСТІ

Довіра — створюємо простори, де можна говорити відкрито, будуємо прозорі процеси, протидіємо дезінформації, відновлюємо зв'язки між цивільними, військовими та переселеними.

Розуміння — враховуємо потреби вразливих груп, визнаємо колективну травму, сприймаємо конфлікти як природну реакцію на кризу, яку супроводжуємо через фасилітацію.

Повага — ставимось з гідністю до кожного, визнаємо різні досвіди, темпи адаптації й внески – від військових і волонтерів до тих, хто просто тримається.

Турбота — піклуємось про постраждалих і тих, хто підтримує інших, розвиваємо мережі взаємодопомоги й практики психосоціальної підтримки.

Відповідальність — поділяємо її між особистим вибором і спільною дією: від відбудови інфраструктури до збереження пам'яті й згуртованості в громадах.

Ця система цінностей допомагає ефективно працювати в умовах війни, зберігаючи фокус на людині та сприяючи розбудові стійкого і згуртованого суспільства, здатного протистояти зовнішнім загрозам та відновлюватись.

ДІЯЛЬНІСТЬ У 2025 РОЦІ

У 2025 році громадська організація «Інститут миру і порозуміння» продовжила працювати над розвитком культури діалогу, зміцненням соціальної згуртованості та поширенням відновних практик в Україні. Діяльність організації охоплювала підтримку громад, розвиток мирної освіти, роботу з темою пам'яті про цивільних жертв війни, створення практичних методичних матеріалів і професійний розвиток фахівців.

РОБОТА З ГРОМАДАМИ

Команда організації підтримувала громади у впровадженні діалогових підходів, розвитку локальних ініціатив та зміцненні взаємодії між мешканцями, органами місцевого самоврядування, закладами освіти й громадськими організаціями. Особлива увага приділялася роботі з викликами, які виникають у громадах внаслідок повномасштабної війни.

ВІДНОВНІ ПРАКТИКИ У ШКОЛАХ

Упродовж року громадська організація продовжувала розвивати модель «Мирна школа», навчальні програми та ресурсний онлайн-центр. Освітняни отримували практичні інструменти для впровадження відновних практик, роботи з конфліктами та створення безпечного освітнього середовища.

ПАМ'ЯТЬ І ДОКУМЕНТУВАННЯ ДОСВІДУ ВІЙНИ

Окремим напрямом стала робота з темою пам'яті про цивільних жертв війни. Команда розробляла діалогові підходи до меморіалізації, досліджувала міжнародний досвід і документувала особисті історії українців, які пережили війну. Також продовжився розвиток платформи Sylanka, де публікуються ці історії.

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

У 2025 році команда також продовжила професійний розвиток і міжнародний обмін досвідом у сферах миробудування, діалогу, відновного правосуддя та соціального відновлення. Це сприяло розвитку експертизи організації та зміцненню співпраці з міжнародними партнерами.

Усі напрями діяльності громадської організації «Інститут миру і порозуміння» були взаємопов'язаними та доповнювали один одного. Поєднуючи роботу з громадами, освітні програми, документування досвіду війни, розроблення практичних матеріалів і розвиток професійної спільноти, організація продовжувала працювати над зміцненням культури діалогу та підтримкою соціальної згуртованості в Україні.

ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У цьому розділі представлені проєкти, над якими Інститут миру і порозуміння працював у 2025 році. Серед них — як нові ініціативи, започатковані у звітному році, так і проєкти, що були успішно завершені або продовжили свою реалізацію.

ПРОЄКТ «ГІДНІСТЬ І ПАМ'ЯТЬ: ВИЗНАННЯ ЦИВІЛЬНИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ»

Період реалізації: вересень 2025 року — травень 2026 року

Повномасштабна війна спричинила численні цивільні втрати, однак досвід цивільних жертв війни та їхніх родин не завжди знаходить належне місце у суспільній пам'яті та локальних практиках меморіалізації. У багатьох громадах досі триває пошук спільного бачення того, як гідно вшанувати цивільних жертв війни та якою має бути роль родин загиблих, місцевої влади, громадських організацій і культурних інституцій у цьому процесі.

Тема пам'яті залишається надзвичайно чутливою, адже громади мають різний досвід війни, різні потреби та різне бачення того, як має зберігатися пам'ять про цивільних жертв. Саме тому виникла потреба створити простір для відкритого діалогу, який допоміг би спільно осмислити пережитий досвід і напрацювати підходи до інклюзивної політики пам'яті.

Відповіддю на цей виклик став проєкт «Гідність і пам'ять: визнання цивільних жертв війни», покликаний сформулювати засади інклюзивної політики меморіалізації, що визнає досвід цивільних жертв війни та сприяє відновленню справедливості через їхнє публічне визнання.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

У межах проєкту команда створила діалогові простори у громадах, розробляла практичні підходи до вшанування цивільних жертв війни та документувала особисті історії людей, які пережили її наслідки.

Спільно з експертною командою було розроблено методологію проведення діалогів, організовано воркшоп для чотирьох фасилітаторів, які надалі модерували діалогові зустрічі у чотирьох громадах:

Іванівській громаді Чернігівської області

Тростянецькій громаді Сумської області

Кременчуцькій громаді Полтавської області

Сурсько-Литовській громаді Дніпропетровської області

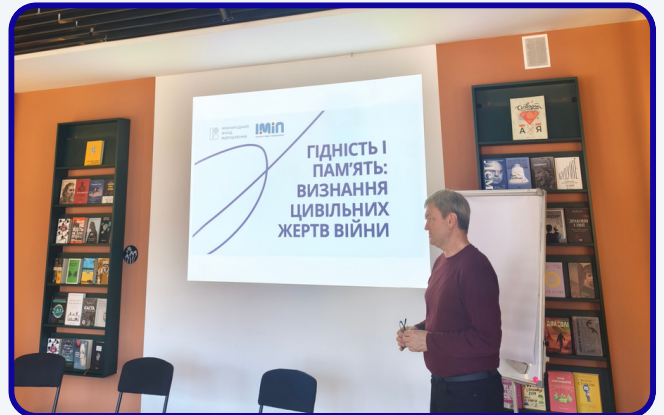

56
учасників

До чотирьох діалогових зустрічей долучилися 56 учасників — родини цивільних жертв війни, представники місцевого самоврядування, громадських організацій, закладів культури, освіти, митці, бібліотекарі та активна молодь. Учасники обговорювали локальні потреби громад, можливі форми вшанування та підтримку постраждалих родин.

Паралельно команда проаналізувала українські та міжнародні практики меморіалізації, підготувала рекомендації щодо формування інклюзивної політики пам'яті, а також опублікувала на платформі Sylanka 10 історій людей, які пережили окупацію, втрати, вимушене переміщення та інші наслідки війни.

ВПЛИВ

У чотирьох громадах були створені простори для відкритого діалогу про втрати, пам'ять і справедливість. Для багатьох учасників це стала перша можливість спільно обговорити, якими мають бути локальні практики вшанування цивільних жертв війни та яку роль у цьому можуть відігравати громади.

За результатами діалогів з'явилися ідеї створення книг пам'яті, цифрових архівів, меморіальних просторів, освітніх ініціатив і «живих меморіалів». Напрацьовані підходи також були враховані представниками органів місцевого самоврядування під час подальшого планування роботи у сфері політики пам'яті.

- **Сурсько-Литовська громада** підтримала необхідність подальшої системної роботи з родинами загиблих і розвитку локальної політики пам'яті.
- **Кременчуцька та Іванівська громади** обговорювали створення цифрових книг пам'яті, інформаційних кампаній і механізмів підтримки родин.
- **Тростянецька громада:** предметом обговорення стали меморіальний простір «Хвиля», цифрові архіви, усні історії та освітні ініціативи.

Окремі напрацювання вже стали основою для подальших рішень у громадах, тоді як інші потребують додаткових консультацій і спільного опрацювання.

Проект «Гідність і пам'ять: визнання цивільних жертв війни» реалізував «Інститут миру і порозуміння» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

ПРОЄКТ «СПІЛЬНА ІНІЦІАТИВА УКРАЇНИ ТА РУМУНІЇ ДЛЯ СОЦІАЛЬНОГО ВІДНОВЛЕННЯ, ІНКЛЮЗІЇ ТА ЗГУРТОВАНOSTІ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД»

Період реалізації: березень 2024 року — липень 2025 року

Повномасштабна війна суттєво вплинула на соціальну згуртованість українських громад. Вимушене переміщення населення, пережитий травматичний досвід і зміни у складі громад ускладнили взаємодію між мешканцями, самоорганізацію та ухвалення спільних рішень. Водночас громади потребували безпечних просторів для діалогу, а освітяни, активісти й представники органів місцевого самоврядування — практичних інструментів для роботи з травмою, розвитку взаємодії та залучення різних поколінь до спільного відновлення.

Відповіддю на ці виклики став проєкт «Спільна ініціатива України та Румунії для соціального відновлення, інклюзії та згуртованості українських громад», який об'єднав партнерів з України, Румунії та Італії. Проєкт реалізовувався за фінансової підтримки Італійського агентства зі співробітництва в цілях розвитку (AICS) та був спрямований на зміцнення соціальної згуртованості громад через розвиток діалогових підходів, підтримку закладів освіти та посилення спроможності громад реалізовувати власні ініціативи.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

У межах проєкту було сформовано діалогові ініціативні групи, до яких долучилися представники громад. Для них провели онлайн- і офлайн-навчання, а також забезпечили менторський супровід під час підготовки та реалізації локальних ініціатив.

У 25 школах було обладнано простори для проведення діалогів на суму до 1 000 євро кожен. Ще 15 громад отримали гранти у розмірі 2 250 євро для реалізації ініціатив, визначених відповідно до місцевих потреб.

Окремими складовими проєкту стали спеціалізовані тренінги для освітян, онлайн-навчання для учнів із психологічної стійкості та навчання з мінної безпеки.

Проєкт охопив 25 громад у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Полтавській, Сумській, Харківській, Чернівецькій та Чернігівській областях.

ВПЛИВ

У громадах були **створені діалогові майданчики**, навколо яких об'єдналися освітяни, учні, батьки, громадські організації, представники місцевої влади та активні мешканці. Заклади освіти стали просторами не лише для навчання, а й для обговорення спільних потреб, пошуку рішень і реалізації місцевих ініціатив.

У межах проєкту було **створено 12 безпечних, інклюзивних та освітніх просторів**. У громадах також запроваджували практики психологічної підтримки для вчителів, учнів і батьків, проводили тренінги та облаштовували кімнати для відновлення.

Локальні ініціативи стосувалися освіти, безпеки, ментального здоров'я, екології, молодіжної активності та розвитку підприємницьких навичок. Серед реалізованих рішень — безпекові хаби, навчальні простори, екологічні ініціативи, сортування відходів і велоакції.

Спільна робота над ініціативами допомогла **посилити взаємодію** між школами, місцевою владою, громадськими організаціями та мешканцями. У громадах з'явилися нові формати партнерства, а учасники отримали практичний досвід спільного визначення потреб, ухвалення рішень і реалізації змін.

Дисклеймер Проєкт «Спільна ініціатива в Україні та Румунії для соціального відновлення, інтеграції та згуртованості українських громад» (AID 012832/01/0) об'єднує партнерів з України, Румунії та Італії у спільних зусиллях, спрямованих на зміцнення українських громад. Ініціатива фінансується Італійським агентством зі співробітництва в цілях розвитку (AICS).

ПРОЄКТ «МИРНА ШКОЛА»

Період реалізації: травень 2024 року — квітень 2025 року

Освітній процес в Україні відбувається в умовах повномасштабної війни, що створює нові виклики для шкільних спільнот. Педагоги, учні та батьки щодня стикаються з наслідками стресу, втрат, вимушеного переміщення й необхідністю підтримувати безпечне освітнє середовище.

Саме тому продовжили розвиток моделі «Мирна школа» — комплексного підходу, що допомагає закладам освіти впроваджувати відновні практики, розвивати культуру діалогу, взаємоповаги та ненасильницького вирішення конфліктів.

Модель «Мирна школа» — це комплексний підхід до побудови безпечного середовища, що базується на відновному підході, розвитку діалогу та ненасильницькій комунікації серед учнів, вчителів і батьків.

«Мирна школа» підтримується урядом Німеччини, через спільний внесок Програмного офісу forum ZFD в Україні

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

Упродовж року команда працювала над поширенням моделі «Мирна школа», оновленням навчальних курсів, розвитком ресурсу та професійною підтримкою педагогів. За цей час на платформі було оновлено низку навчальних курсів, проведено відкриті супервізії та розширено можливості для обміну досвідом між учасниками.

Однією з ключових подій стала **презентація моделі «Мирна школа 2.0: Якою має бути українська школа майбутнього?»**, що відбулася у Києві в гібридному форматі та об'єднала близько 100 учасників. Також відбулася **онлайн-презентація моделі**, на яку зареєструвалися 225 учасників, і **круглий стіл** щодо інтеграції мирної освіти в українські школи за участі представників державних інституцій, громадського сектору та експертної спільноти.

РЕСУРС «МИРНОЇ ШКОЛИ»

Продовжив роботу ресурсний онлайн-центр «Мирної школи», який надає доступ до навчальних курсів, матеріалів, форуму для обміну досвідом та супервізійної підтримки.

629

зареєстрованих
користувачів

2 954

переглядів
навчальних лекцій

99

виданих
сертифікатів

На платформі були доступні **11 навчальних курсів**, з яких кілька були суттєво оновлені новими відеоматеріалами. Також було проведено **5 тематичних воркшопів**, а учасники отримували менторський супровід, практичні завдання та інтерактивну підтримку тренерів.

ВПЛИВ

Проект сприяв поширенню моделі «Мирна школа» серед українських закладів освіти та розширенню професійної спільноти педагогів, які впроваджують відновні практики.

За результатами навчання 430 учасників отримали сертифікати, підтвердивши опанування навчальних програм.

Упродовж року до моделі долучалися нові школи, а окремі заклади **інтегрували її принципи у власні політики та програми професійного розвитку педагогів**. Відновні практики використовувалися під час роботи літніх таборів, шкільних медіаційних просторів, навчальних програм і щоденної взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Онлайн-платформа, оновлені курси, регулярні супервізії та професійна спільнота створили умови для подальшого масштабування моделі та її впровадження у нових закладах освіти.

SYLANKA: ІСТОРІЇ, ЯКІ ПРОДОВЖУЮТЬ ЗВУЧАТИ

У 2025 році Інститут миру і порозуміння продовжив підтримувати платформу **Sylanka** – простір особистих історій українців, які стали свідками, пережили або продовжують переживати наслідки повномасштабної війни росії проти України. Протягом року команда публікувала нові історії, зберігаючи голоси людей та документуючи їхній досвід для суспільства й майбутніх поколінь.

У центрі цих історій – людська стійкість, взаємопідтримка, сила культури, пам'яті та здатність знаходити світло навіть у найскладніші часи.

 Пропонуємо переглянути кілька відеоісторій.

ПОСІБНИКИ ТА МАТЕРІАЛИ

Команда розробляла практичні методичні матеріали для фахівців, громад і громадських організацій. Видання поєднують практичний досвід команди, результати проєктів та рекомендації, які можна використовувати у щоденній роботі.

Вони допомагають працювати зі складними викликами, пов'язаними з наслідками війни, розвивати діалог у громадах, підтримувати процеси пам'яті та посилювати локальну безпеку

Матеріали містять практичні підходи й інструменти, адаптовані до українського контексту та реальних потреб громад.

Методологія діалогових сесій з пам'яті цивільних жертв війни

Представлено підхід до проведення діалогових сесій з пам'яті цивільних жертв війни. Він допомагає громадам, фасилітаторам і органам місцевого самоврядування працювати з темою пам'яті на засадах добровільності, інклюзивності та травмоцутливості.

Видання буде **корисним** фасилітаторам, медіаторам, психологам, представникам громадських організацій, органів місцевого самоврядування та всім, хто працює на перетині тем пам'яті, травми й розвитку громад.

Практики меморіалізації цивільних жертв: діалогові підходи

Дослідницький посібник, у якому зібрано міжнародний досвід восьми країн, що пройшли через війну та масові порушення прав людини, а також практичні інструменти для роботи з пам'яттю в громадах.

Видання буде **корисним** представникам органів влади та місцевого самоврядування, громадського сектору, психологам, фасилітаторам, освітянам і всім, хто працює з темою пам'яті, відновлення та суспільної згуртованості.

Безпека у громаді. Виявлення та протидія ключовим ризикам безпеки, спровокованим повномасштабним вторгненням

Посібник присвячений підходам до розбудови безпеки громад в умовах повномасштабної війни. У ньому розглянуто аналіз ризиків, підготовку до реагування, взаємодію між ОМС, державними службами, громадськими організаціями та іншими партнерами.

Видання буде **корисним** представникам ОМС, громадських організацій, фахівцям із безпеки та цивільного захисту, фасилітаторам, соціальним працівникам та всім, хто працює над посиленням безпеки, стійкості й соціальної згуртованості громад в умовах війни.

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК І МІЖНАРОДНИЙ ОБМІН

Інститут миру і порозуміння системно інвестує у професійний розвиток команди та міжнародний обмін досвідом. У 2025 році голова правління **Альона Горова** взяла участь у низці міжнародних заходів, присвячених відновному правосуддю, миробудуванню, діалогу та відновленню громад.

Ці заходи сприяли обміну досвідом із колегами з інших країн, ознайомленню з міжнародними практиками та зміцненню професійних зв'язків у сфері миробудування.

«Міжнародний досвід — це необхідність для країни, яка щодня вчиться відновлюватися посеред війни. Коли ми привозимо в Україну підходи, вивірені десятиліттями роботи колег і водночас ділимося власним досвідом громад, які втрачають і водночас відновлюються, — ми не просто переймаємо практики. Ми будуємо спільну мову з миробудівниками світу, і саме вона допомагає українським громадам знаходити власні відповіді на виклики війни.»

Альона Горова
Голова правління
ГО «Інститут миру і порозуміння»

Відновне правосуддя: міжнародний воркшоп у Нідерландах

Участь у воркшопі з питань відновного правосуддя в Гаазі та Утрехті (Нідерланди) в межах програми Just Peace Festival дала можливість обговорити сучасні підходи до відновного правосуддя, роль діалогу та суспільного відновлення.

Діалог і реінтеграція: круглий стіл у Південній Африці

Міжнародний круглий стіл у Преторії був присвячений питанням діалогу в громадах, реінтеграції та відновного правосуддя. Захід об'єднав експертів і практиків, які працюють із суспільствами, що пережили конфлікти, для обговорення підходів до відновлення довіри, соціальної згуртованості та підтримки громад.

Український досвід на міжнародній конференції в Римі

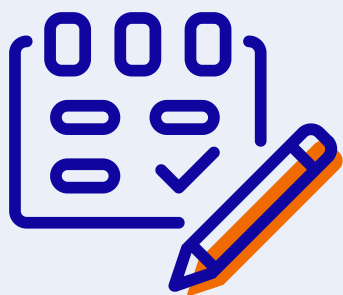

Конференція «Дні безпеки та оборони: Три роки війни в Україні», організованій Fondazione De Gasperi, стала нагодою долучитися до дискусії про безпеку, відновлення України та європейську співпрацю. Також представлено український досвід роботи у сфері діалогу, відновлення соціальної довіри та підтримки громад.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

Упродовж 2025 року громадська організація «Інститут миру і порозуміння» реалізовувала діяльність за трьома договорами міжнародної донорської підтримки.

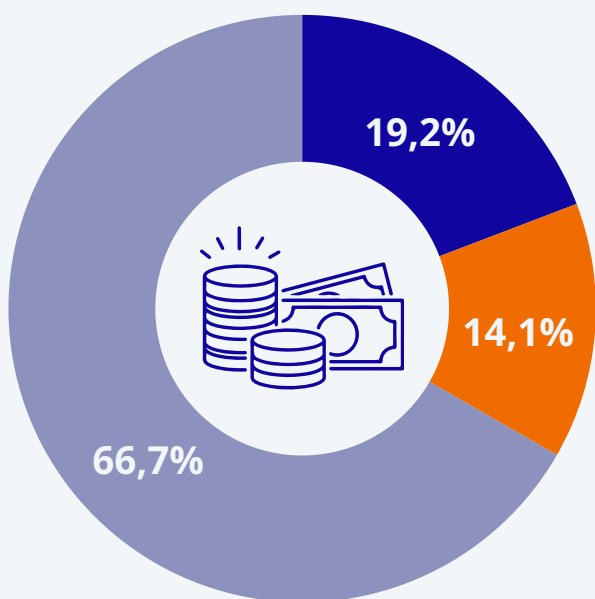
Усі отримані кошти були використані відповідно до умов укладених договорів та цільового призначення.

Надходження коштів протягом року становили

12 746 415,00 ГРН

Зокрема:

за договором із
forumZFD Programme
2 446 100,00 грн

за договором з
Міжнародним фондом
«Відродження»
1 800 000,00 грн

за договором з
Італійським агентством зі
співробітництва в цілях
розвитку (AICS)
8 500 315,00 грн

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ НА 2026

У 2026 році ІМіП зосереджує зусилля на трьох взаємопов'язаних напрямках — від школи до громади й до системних інструментів відновного правосуддя для країни, що живе в умовах війни:

ВІДНОВНІ ПРАКТИКИ В ШКОЛАХ

Продовження й масштабування моделі «Мирна школа»: нові школи-учасниці, оновлення курсів ресурсного онлайн-центру, підготовка нових фасилітаторів і тренерів серед освітян, розширення супервізійної підтримки педагогів.

ВІДНОВНІ ПРАКТИКИ В ГРОМАДАХ

Розвиток діалогового супроводу процесів на рівні територіальних громад: підтримка ОМС, посередництво у прийнятті рішень щодо відбудови, зміцнення довіри між мешканцями, ветеранами, ВПО та владою.

ІНСТРУМЕНТИ ВІДНОВНОГО ПРАВОСУДДЯ ДЛЯ УКРАЇНИ (В УМОВАХ ВІЙНИ)

Адаптація міжнародних моделей до реалій повномасштабної війни: практичні інструменти для роботи з наслідками воєнних злочинів, підтримки постраждалих і пошуку шляхів до справедливості вже зараз.

